

Utætheden

»Vi vinder – hvis I vil, og hvis I vil, står jeres organisation bag jer«

Og sådan var det!

Knud Leihøjs erindringer om et liv i politik og en hel det andet

Læs side 9 - 11

Utætheden

42. årgang nr. 1, januar 2016

Ucensureret blad udgivet af
Rør og Blikkenslagernes
Fagforening af 1873
Lygten 10, 2400 NV
Telefon: 3583 2422
E-mail: kbh@blikroer.dk

Ansvarshavende redaktør:

Bjarne G. Petersen.

E-mail: bgp@blikroer.dk

Redaktion:

Journalist Ivan Enoksen (DJ)

E-mail: ive@blikroer.dk

Oplag: 3200

Tryk: Rosenberg Bogtryk i Ballerup

Aflleveret til postvæsenet:

10. februar 2016

Deadline for næste nummer:

10. april 2016

Forsiden

Knud Leihøj, tidligere røresekretær
og kortvarig formand for Rør og
Blik.

Fotos: Mark Knudsen/Monsun

LEDER

0,35 procents masseinvasion

Vi modtog i 2015 ca. 20.000 flygtninge. Det er en del, javel, men i et land som vores med en befolkning på 5,7 millioner svarer det immervæk kun 0,3 procent. Påstandene om masseinvasion af flygtninge i Danmark passer ikke.

Sat i forhold til, hvad vores naboer, svenskerne og tyskerne, tager imod, er der i virkeligheden tale om bagateller. Men er vi taknemmelige i den anledning? Nej, vi er ikke. Tværtimod håner vi svenskerne og tyskerne, kalder dem pladderhumanister og godtroende fjolser, nu hvor vores afvisning af at indgå i en fælles europæisk aftale om en fair fordeling af flygtningene har tvunget dem i knæ.

Ingen andre end os selv skal have lov til at blande sig i interne danske anliggende, siger de samme politikere, som i årevis glad og gerne har solgt ud af dansk selvbestemmelsesret til EU.

Nu indføres grænsekontrol, tre års ventetid på familiesammenføring, konfiskation af smykker og værdigenstande, indkvartering i teltlejr midt om vinteren, annoncering i udenlandske blade med oplysning om, at flygtninge er uønskede i Danmark. Og det er kun et udsnit af de initiativer, regeringen har fået vedtaget i Folketinget med bl.a. Socialdemokratiets hjælp, hvor utroligt det end kan lyde.

Generelt må siges, at politikernes behandling af situationen er uden fortilfælde og så langt under lavmålet, at den i alarmerende grad ødelægger Danmarks omdømme i udlandet

Regering og folketing skulle hellere begynde at tænke på, hvordan man kan få integreret de nye, der er kommet til landet. Det gøres ikke ved at stoppe familiesammenføring og ellers opbevare dem i lejre langt fra alt. Tværtimod skal de lære dansk, deres ressourcer og kompetencer skal afklares og de skal enten i uddannelse eller arbejde, såfremt de er parate til det, og det skal i givet fald ske på almindelige overenskomstmæssige vilkår.

*Bjarne G. Petersen, formand for
Rør og Blik København*

Negativ lønudvikling i København

Timelønnede københavnske servicesvende tjente sidste år mindre end året forinden

■ **ARBEJDE** Indtjeningen faldt ifølge Blik- og Rørarbejderforbundets nyeste lønstatistik fra 193,04 til 192,83 kroner i timen. Et fald på beskedne 21 øre, men dog et fald.

Resultatet er overraskende. Forventningen var, at lønnen i 2015 på grund af forhøjet aktivitetsniveau med stigende beskæftigelse og faldende ledighed ville resultere i lønforhøjelser.

Det er da også det, alle andre timelønnede servicesvende end de københavnske samt de vestjyske har fået. I Nordjylland er timelønnen således i gennemsnit steget med 4,77, i Østjylland med 4,65 og i Sjælland Nord med 4,36 kroner i timen.

Fremmede fugle

Rør og Blik formand Bjarne G. Petersen har svært ved at få sig til at tro på, at lønnen er gået tilbage i København.

»Jeg har ikke kendskab til og har fra andre heller ikke hørt om Rør og Blik-medlemmer beskæftiget med vvs-arbejde, som gik ned i løn sidste år. Forklaringen på, at det ser sådan ud, må ligge et andet sted. I bestræbelsen på at få flere til at give oplysninger til lønstatistikken, har vi sikkert fået nogle med i trawlet, som ikke hører hjemme i statistikken. Jeg har ved at tjekke en fem-seks stykker, som angav ikke at tjene mere end 120-130 kroner i timen, kunnet konstatere, at de, mens de ventede på noget bedre, havde taget arbejde uden for vvs-faget,« fortæller Bjarne G. Petersen.

Forsinkede stigninger

Forbundssekretær Stig Søllested, som er ansvarlig for organiseringen af arbejdet med lønstatistikken, er enig i, at den københavnske del af statistikken for 2015 ser mystisk ud, men ikke i, at stati-

stikken nødvendigvis er misvisende.

»Vi gik efter en væsentlig højere svarprocent denne gang, blandt andet med hjælp fra forsikringsselskabet ALKAs call-center, og det virkede, må jeg nok have lov at sige. 38,4 i svarprocent mod 18,0 året forinden. Det er klart positivt for statistikens validitet, når mange flere deltager i den. Statistikken giver efter min bedste overbevisning et mere retvisende billede, end forrige års statistik med kun halvt så mange deltagere,« siger Stig Søllested.

Hvad kan da årsagen være til, at statistikken kommer frem til, at timelønnen i København er gået decideret ned?

»Jeg tror, at det hænger sammen med, at en del københavnske vvs-firmaer med store serviceafdelinger indgik lokalaftaler i 2014 med to års løbetid. Det vil sige, at lønstatikken for 2015 i virkeligheden

”

I bestræbelsen på at få flere til at give oplysninger til lønstatistikken, har vi sikkert fået nogle med i trawlet, som ikke hører hjemme i statistikken.

”

Statistikken giver efter min bedste overbevisning et mere retvisende billede, end forrige års statistik med kun halvt så mange deltagere.

giver billedet af, hvordan det, bortset fra nogle marginale reguleringer, så ud i 2014. Når aftalerne skal fornyes i år forventer jeg, vores medlemmers dygtige arbejde slår igennem i bedre lønninger, som for københavnernes vedkommende bliver at se i lønstatikken for 2016,« siger Stig Søllested.

Timelønnens Top 9 i 2015

København	192,83
Sjælland Nord	192,46
Østjylland	188,28
Sjælland Syd	185,50
Bornholm	185,24
Nordjylland	183,55
Vestjylland	181,36
Fyn	178,41
Syddjylland	176,53

VVS-branchens store lemmede lidt mere i skat

12 millioner kroner var, hvad 12 større vvs-virksomheder i hovedstadsområdet lemmede i selskabsskat i 2014. Det var godt 2 millioner kroner mere, end de betalte i 2013, men 4 millioner mindre end i 2012.

Oplysningerne fremgår af en såkaldt åben skatteministeriets hjemmeside.

På grund af opgørelsesmetoden er det ikke til at sige, om vvs-virksomhedernes

højere indbetaling i 2014 i forhold til 2013 skyldes stigende indtjening. Kun Kemp og Lauritzen A/S og Caverion Danmark blev sat i skat som enkeltstående virksomheder, mens de øvrige 10 blev sambeskattet med andre virksomheder inden for rammerne af typisk et holdingselskab.

Sambeskattningen betyder, at underskud i et af holdingselskabets virksomheder kan trækkes fra overskuddet i en

anden virksomhed. Af Skatteministeriets opgørelse fremgår det ikke, hvem der har bidraget med overskud, henholdsvis underskud, til det samlede regnskab.

Her er, hvad de 12 vvs-virksomheder, enten alene eller sammen med andre virksomheder inden for et holdingselskab, bidrog til samfundshusholdningen med i 2014.

Caverion Danmark, enkeltstående virksomhed

Selskabsskat: 0

Skattepligtig indkomst: -15.652.706

Underskud trukket fra indkomsten: 0

Selskabsskat: 784.907

Kemp og Lauritzen A/S

Selskabsskat: 2.647.544

Skattepligtig indkomst: 10.806.320

Underskud, der er trukket fra indkomsten: 23.844.481

ENCO A/S -VVS, sambeskattet med Braun & Kristoffersen Holding

Selskabsskat: 125.997

Skattepligtig indkomst: 524.047

Underskud, der er trukket fra indkomsten?

Øens VVS Teknik, sambeskattet med Strømberg Holding

Selskabsskat: 784.907

Skattepligtig indkomst: 3.203.741

Underskud trukket fra indkomsten: 644.595

Wicotec Kirkebjerg, sambeskattet med Per Aarsleff A/S

Selskabsskat: 1.403.791

Skattepligtig indkomst: 12.002.949

Underskud trukket fra indkomsten:

25.639.423

Engelgaard VVS, sambeskattet med KONNI ApS

Selskabsskat: 0

Skattepligtig indkomst: - 3.631.2723

Underskud trukket fra indkomsten:

306.308

Henriksen & Jørgensen, sambeskattet med J. Bording Holding af 2011 ApS

Selskabsskat: 0

Skattepligtig indkomst: -339.788

Underskud trukket fra indkomsten:

1.276.700

Bøgelund VVS, sambeskattet med Jens Bøgelund Holding ApS

Selskabsskat: 167.507

Skattepligtig indkomst: 683.796

Underskud trukket fra indkomsten: ?

Christoffersen & Knudsen, sambeskattet med Villirs Holding ApS

Selskabsskat: 1.769.586

Skattepligtig indkomst: 7.22.890

Underskud trukket fra indkomsten: ?

Brøndum VVS, sambeskattet med Brøndum Installationer Holding

Selskabsskat: 70.805

Skattepligtig indkomst: 616.638

Underskud trukket fra indkomsten:

1.148.933

Bravida Danmark, sambeskattet med Selskabet af 7. oktober 2003

Selskabsskat: 7.593.530

Skattepligtig indkomst: 30.994.080

Underskud trukket fra indkomsten: 0

Lindpro A/S, sambeskattet med MT Højgaard A/S

Selskabsskat: 2.265.325

Skatteminister Karsten Lauritzen (V).

Selskabsskat nedsat med 30 procent

Før partiet Venstre blev til regeringen Venstre var Venstre-folkene modstandere af, at Skatteministeriet lagde oplysninger om virksomhedernes selskabsskat ud til offentlig beskuelse. Endda arge modstandere.

Venstre stemte således imod, da den forrige regering fik vedtaget loven om åbne skattelister, ligesom man lovede vælgerne at afskaffe den, first thing, hvis nøglen til Statsministeriet faldt i Lars Løkkes hænder. Partiets synspunkt var, at offentliggørelse af størrelsen på privatejede virksomheders bidrag til samfundshusholdningen ville nære misundelse og utilfredshed i befolkningen.

Det mener Venstre ikke mere. I hvert fald har de åbne skattelister overlevet regeringsskiftet. Hvorfor?

Ifølge skatteminister Karsten Lauritzen (V) fordi, som han lod sig citere for i en ministeriel pressemeddelelse af 17. december under overskriften »Slut med mistænkeliggørelse af selskaber« »udviklingen viser, at der ikke er hold

i de sejlivede rygter om, at selskaberne ikke betaler selskabsskat og bidrager til fællesskabet.«

Den udvikling, Karsten Lauritzen taler om, har over de seneste 20 år indebåret blandt andet en skattelettelse på godt 30 procent, svarende til 12 procentpoint, idet satsen for selskabsskat er sat ned fra 34 procent i 1996 til 22 procent i 2016.

Listen over de skatter og afgifter, som i 2014 bidrog med flest milliarder til afholdelse af udgifterne ved at drive Danmark – opgjort her under i milliarder kroner:

Kommuneskat	220
Moms	185
Indkomstskat	139
Arbejdsmarkedsbidrag	86
Selskabsskat	45
Afgift på motorkøretøjer	28

(Kilde: Skatteministeriet)

4,7 mio. i erstatning til slidte og skadesramte

39 medlemmer har henvendt sig for bistand i arbejdsskadesager.

Henvendelserne fordeler sig nogenlunde ligeligt mellem arbejdsulykker og arbejdsbetingede sygdomme.

Der er fortsat tale om henvendelse med knæskader, albueskader, håndledsskader og skulderskader. For de erhvervsbetingede sygdomme er det ligeledes arbejdsbetinget slidigt i knæene, albuelidelser og enkelte asbestsager der præger billedet.

41 arbejdsskadesager er fuldt og endeligt afsluttet. 19 medlemmer har fået udbetalt mén-erstatning svarende til et samlet beløb på kr. 1.069.307.

I fem sager er der udbetalt erstatning for tab af erhvervssevne. Samlet er der som skattepligtig ydelse udbetalt kr. 1.167.464. En skattepligtig ydelse kan typisk dække over en løbende erstatning udbetalt under eksempelvis en revalidering.

Som engangsydelse er i alt udbetalt kr. 2.503.119

Annette Kappel, som efter syv års dygtigt arbejde stopper som socialrådgiver for Rør og Bliks medlemmer med udgangen af indeværende måned, skaffede i 2015 således erstatninger på sammenlagt 4.739.890 kroner.

HELT KORT

And the winner is...

Enoch Fogelberg, 49 år og servicesvend hos Bravida med fast tjeneste i Værebroparken i Bagsværd, havde flest rigtige besvarelser og blev dermed vinder af UTÆTHEDENS gætteleg 13 spørgsmål om 2015. Han svarede rigtigt på 11 af dem.

Denne ene forbier kom i spørgsmålet om, hvorvidt prisen på en liter 95 oktan ville falde til under 8 kroner. Det gættede han på, at den ville, men det gjorde den ikke. Anden forbier kom på spørgsmålet om, hvorvidt arbejdsløsheden blandt københavnske vvsere ville falde. Det troede Enoch Fogelberg ikke på, at den ville, men det gjorde den, endda ret markant.

Tillykke med sejren, Enoch Fogelberg.

40.000 færre ledige

Bruttoledigheden lå i december på 119.000 såkaldte fuldtidspersoner, hvilket var 10.000 færre end ved årets begyndelse.

Fra midten af 2012 til udgangen af 2015 er 45.000 flere kommet i arbejde.

Kilde til oplysningerne er LO

Uden penge gør det av

Lars Løkke Rasmussen kommer til at tro om, hvis han tror, han kan lande en trepartsaftale med fagbevægelsen uden at have penge med sig til forhandlingsspillet.

Fra flere faglige organisationer, som har svaret på en rundspørge fra Ugebrevet a4 og Avisen.dk, lyder meldingen, at forudsætningen for at komme i mål med en trepartsaftale er, at regeringen afsætter midler til at løse en række problemer på arbejdsmarkedet.

De problemer – undskyld, det hedder udfordringer – flest peger på, at der skal findes løsninger på, kredser om uddannelse og arbejdsmiljø.

Trapartsforhandlingerne forventes at gå i gang i uge 6/2016.

Kødfuldt ben til Caverion

De i øjeblikket 30 vvsere hos Caverion har udsigt til sikkerhed i ansættelse og formentlig også en del nye kolleger.

Årsagen til de lyse udsigter er, at Caverion med staten har indgået en kontrakt til 600 millioner kroner på byggeri og drift af 40.000 kvadratmeter stort kontorhus på Kalvebod Brygge i København.

Caverion får ansvaret for alle tekniske installationer og en 2-årig driftsaftale. Kontorhuset, der ventes at stå klart i 2018, kommer til at huse Energistyrelsen, Banedanmark, Trafikstyrelsen og Vejdirektoratet.

Akkordsvendes indtjening faldt

Indtjeningsmæssigt gik det i 2015 ikke de københavnske akkordsvende ret godt.

Timefortjenesten på opmålt arbejde faldt fra 320,91 kroner i 2014 til 293,40 i 2015, mens den for landet som helhed i gennemsnit steg fra 288,99 til 296,99 kroner.

Når bortses fra nedgangen i den gennemsnitlige fortjenest var 2015 ikke noget ringe år for akkordarbejde, heller ikke i København.

Antallet af timer udført i akkord voksede således fra 62.815 i 2014 til 141.025 i 2015, men den samlede akkordsum steg fra 20.158.095 til 41.577.234. For begge deles vedkommende skete der altså mere end en fordobling.

Tre guldnåle

Tre af fire, som i 2. halvår af 2015 havde været medlem af Rør og Blik i 50 år, fik overrakt guldnålen ved pensionisernes julefrokost.

Fra venstre: Steen Bille Hansen, Erik Preben Hansen og Ib Hans Olsen.

Op ad bakke for ny vvs-uddannelse

Eleverne tøver. TEKNIQ fraråder virksomhederne at bruge den. Planlagt ny uddannelse som delautoriseret vvs-installatør har det svært

■ **UDDANNELSE** Københavns Erhvervsakademi (KEA) planlægger i april start af nye vvs- og el-uddannelser. Begge vil give adgang til opgaver på en afgrænset del af det autorisations belagte arbejde inden for de respektive fagområder.

Uddannelserne er produkt af loven om delautorisationer, som trådte i kraft juni 2014 med det angivelige formål at sikre forbrugerne lavere priser i kraft af øget konkurrence om opgaverne.

På vvs-området omfatter delautorisationen vandinstallationer i boliger og afløbsarbejde over terrænhøjde. Den delvise autorisation omfatter desuden tilslutning af vandstikledning i boliger med individuel afregning, der anvendes til helårsbeboelse, herunder lejligheder, række- og parcelhuse samt sommerhuse, ferielejligheder og fritidshuse, der er godkendt til overnatning. Ikke omfattet er fællesinstallationer i for eksempel flerfamiliehuse og boligbyggeri.

Fiaskoen truer

Da UTÆTHEDEN for et år siden konstaterede, at delautorisationsuddannelsen ingen steder var kommet i gang og spurgte ansvarlige på flere erhvervsakademier, hvornår man regnede med at være klar, var svaret, at man stod med en del uafklarede spørgsmål, så det kunne komme til at tage sin tid hvilket - lod det til - man også var lidt ligeglade med, fordi projektet nok var dømt til fiasko.

Indtrykket bekræftes af, at den ansvarlige myndighed, Sikkerhedsstyrelsen, på sin hjemmeside har stående akkurat samme meddelelse som ved denne tid for et år siden.

Den lyder: »Uddannelsesforløbene

rettet mod de nye delautorisationer er ikke udbudt endnu. Både uddannelsesinstitutioner og brancher arbejder på højtryk, så det kan ske hurtigst muligt. Så snart uddannelsesforløbene er på plads, vil Sikkerhedsstyrelsen informere om dem, blandt andet her på sik.dk. Al henvendelse omkring uddannelsesforløbene skal ske til de enkelte erhvervsakademier.«

Men nu - omsider - er Københavns Erhvervsakademi altså klar til at gå i gang med at uddanne halv-autoriserede installatører. Eller er akademiet nu også det?

Eleverne lader vente på sig

I uge 2/2016 kunne man på skolens hjemmeside læse om indholdet af de fire moduler, som vvs-uddannelsen består af, hvor lang tid de hver især tager og hvornår på året de ligger. Mandag formiddag i uge 3 er der skruet ned for detaljeringsgraden, idet der nu alene er dato-oplysninger for modul 1, mens der ud for modul 2, 3 og 4 samt den afsluttende eksamen bare står *afventer*.

Afventer hvad? At det strømmer ind med elever? Eller at uddannelsen al-

Lars Thore Jensen, KEA

ligevel ikke bliver udbudt på grund af for ringe søgning?

Adspurgt om søgningen oplyser Lars Thore Jensen, der er chefkonsulent i KEAs afdeling for efter- og videreuddannelse, at omkring 60 personer har vist interesse, to tredjedele af dem el-folk, en tredjedel vvs'ere, men at det går trægt med tilmeldingerne, især til vvs-delen.

»Jeg mener, vi har fået en eller to tilmeldinger til vvs'en. Det er ikke umiddelbart alarmerende, for det er normalt inden for de sidste 14 dage før

uddannelsesstart, at folk melder sig. Så det sagtens være, at vi når op på de 12 deltagere, som jeg mener – af ikke mindst pædagogiske grunde – er forudsætningen for at gennemføre«, siger Lars Thore Jensen.

Er det ærligt talt ikke op ad bakke med den der delautorisations ting?

»Jeg synes, det er for tidligt at tale om uddannelsen som en fiasko, selv om det godt nok er min fornemmelse, at de, der er sporet ind på installatør-vejen, går efter den fulde autorisation,« siger Lars Thore Jensen, der samtidig gør opmærk-

som på, at der ikke er noget forgjort ved at tage delautorisationsuddannelsen, fordi den har samme indhold som første del af den ordinære installatøruddannelse og derfor giver fuld merit, det vil sige, at den tæller som en del af denne.

TEKNIQ: Dur ikke

Når Sikkerhedsstyrelsen på sin hjemmeside forsikrer om, at der arbejdes på højtryk for at få uddannelsen og at både uddannelsessektoren og brancheorganisationerne deltager, så er det mildt sagt en sandhed med modifikationer.

Uddannelsesinstitutionerne, der har at rette sig efter lovgivernes bud, er forpligtede til at hænge i, men det er brancheorganisationerne ikke. TEKNIQ, der er interesseorganisation for vvs- og el-installatørerne, fraråder tværtimod virksomhederne at sende medarbejdere afsted på delautorisationskurserne. De dur ikke, siger man. Det, der dur, er den fulde autorisation.

»Her får deltagerne hele pakken og en uddannelse med noget, der ligner jobgaranti,« har underdirektør Tina Voldby fra TEKNIQ udtalt.

Kampagne for flere vvs-lærlinge

Søgningen til vvs-energiuddannelsen satte i 2015 bundrekord med kun 158 optagne

Sidste års optag var så langt fra de seneste ti års gennemsnit på 669 elever om året, at TEKNIQ og Blik- og Rørarbejderforbundet sammen iværksætter en oplysningskampagne om de muligheder, der åbner sig for unge som vælger at gå vvs-vejen.

»De unge, forældre, folkeskole og vejledere skal opleve branchen, som den er, nemlig en attraktiv, moderne og teknisk branche, der er dybt fascinerende for alle, der kan lide at bruge både hover og hænder,« udtaler underdirektør Tina Voldby til fagbladet Dansk VVS. Hun kalder det desuden et faktum, at alle, der kan og vil, kan få en praktikplads på vvs-energi.

Blik- og Rørarbejderforbundet er enig med TEKNIQ i, at de unges svindende interesse på længere sigt kan vise sig fatal for vvs-branchen. Forbundet synes også, at der skal slås trommer for vvs-uddannelsens fortræffeligheder, men har insistet på, at man til en start nøjes med at kaste 400.000 kroner efter oplysningskampagne i stedet for den ene million, TEKNIQ har foreslået.

Det synes faglig sekretær Bjørn Due fra Rør og Blik København er en vældig fornuftig disposition.

»Det kan være fint nok med sådan en kampagne, men hvis man står der og siger 'kom, kom' og der så ikke er noget for de unge at komme efter, virker kampagnen mod sin hensigt og pengene er smidt ud af vinduet. Hvis det forholder sig som Tina Voldby siger, at vvs-branchen har praktikpladser til alle, hvorfor er det så, at der stadig er elever i skolepraktik og der er en fortsat stigning i andelen af korte, nærmest daglejerlige uddannelsesaftaler, spørger Bjørn Due.

En uddannelsesgaranti er, hvad der efter hans mening skal til for alvor at trække unge til.

»Jeg er godt klar over, at TEKNIQ

ikke kan tvinge virksomhederne til at tage lærlinge, men måske kunne organisation gøre noget mere for at overbevise dem om, at det er til deres eget bedste at tage ansvar for, at vvs-branchen i fremtiden har tilgang til veluddannet arbejdskraft. En kampagne under sloganet 'kom, kom til os, vi garanterer dig en læreplads', kan ikke undgå at virke,« siger Bjørn Due.

Klubkonference

Lørdag 12. marts 2016, Byggefagenes Hus, Lygten 10

Konferencen starter kl. 08.00 med morgenmad.

Der vil blive serveret middag og være lidt underholdning efter konferencens afslutning kl. 16.00.

Det endelige program er endnu ikke fastlagt, da vi afventer svar fra de inviterede indledere.

Tilmelding til Marianne P. på 35832422, hvor det skal oplyses, om man deltager i midt-dagen efter konferencen.

PS: I første omgang kan der tilmeldes to personer per klub.

Erindringer fra da det brændte på i Rør og Blik

■ **HISTORISK** Knud Leihøj, der var en central skikkelse i en højst tumultarisk periode af Rør og Bliks historie, giver i sin netop udkomne erindringsbog 'Og sådan var det!' sin version af begivenhederne, som i starten af 1980'erne var ved at lægge en i brede kredse beundret fagforening i ruiner.

Begivenhederne leverede tillige, hvad Leihøj også kommer ind på, brændstof til den partikamp, som ikke bare er lige ved, men faktisk fører til Danmarks Kommunistiske Partis undergang som en politisk kraft af betydning.

Inden han i kronologien kommer så vidt, fortæller Knud Leihøj, født 1932, om en barndom på Amager med en del skoleskift og nogle i bogstavelig forstand hårdtslående lærere; vi hører om besættelsesårene for nogle forvovne Amagerknægte, der i forhold til værnemagten tager chancer, og om den læreplads som bogbinder, hans far, der selv er en af slagsen, skaffer ham. Et ædelt håndværk, men for støvet og stillestående til Knud. Han løber af pladsen, bliver i stedet arbejdsdreng hos en grovsmed, hvor han gør en iagttagelse, som bliver afgørende for hans løbebane.

Hvad der sker er, at værkstedet tilkalder en smed med en færdighed, grovsmedene ikke besidder.

»Han kunne svejse. Det stod jeg og så på, og det var meget nymodens på det tidspunkt. Der var der ikke så mange, der kunne, så jeg tænkte, at det dér er der sgu fremtid i.«

Rør og Blik i med- modgang

Og det var der, i hvert fald for Knud.

Han får som kleinsmed lært at svejse til UG med kryds og slange, melder sig under fanerne i Rørlæggernes Fagforening, som på det tidspunkt er del af Smedeforbundet, indleder et mangeårigt makkerskab med Vagn Damgaard Sørensen, tager som stålsat DKP'er del i fraktionskampene mod socialdemokraterne og er med til at vinde slaget. Endda så stort, at der kan sættes en ny dagsorden. De københavnske rørlæggerne har fået nok af smedeforbundet, de vil ud, de vil skabe en progressiv fagforening sammen med blikkenslagerne.

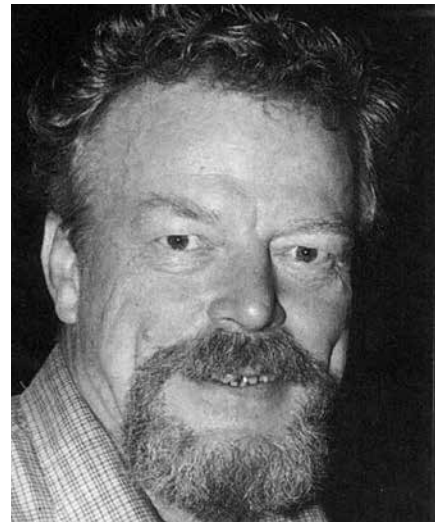
Beskrivelsen af de vanskeligheder det frembød er interessant læsning.

Smedeforbundet stiller som betingelse for at give slip på rørlæggerne, at 75 procent af samtlige medlemmer stemmer ja til sammenslutningen. Det bliver anset for en umulighed, men er der ikke. 80 procent stemmer efter flot agitprop arbejde for. Dermed er ét problem ryddet af vejen. Et andet er at få overbevist blikkenslagerne om, at det er en god ide.

Knud Leihøj husker, da han første gang gik på talerstolen for at holde hilsningstale til en generalforsamling hos de københavnske blikkenslagere.

»Nedenfor sad der en fire-fem mand af de virkelig kendte blikkenslagere, dem der laver kirkespir og kobberarbejde og så videre. De havde drukket sig lidt halvfulde. Der var Børge Risø og Arne Kragh og et par stykker mere. »Hvad fanden,« sagde de, »det er jo en cykelsmed. Hvad helvede laver han her? Hvem har lukket ham ind,« husker Knud Leihøj fra den særegne modtagelse.

Aftenen ender med, at de højrøstede

Hvad fanden,« sagde de, »det er jo en cykelsmed. Hvad helvede laver han her? Hvem har lukket ham ind

kobberkonger inviterer Leihøj på en snak og en øl, som efter lukketid bliver til flere på det nærmeste værtshus.

»Vi kom ikke igennem med, at vi skulle sammensluttes. Men det var dog en begyndelse til samtale de to fag imellem,« konstaterer Knud Leihøj, der andetsteds i bogen omtaler Arne Kragh som en skidegod kammerat, om end af den socialdemokratiske slags.

Den trojanske hest

En yderligere vanskelighed for sammenslutningsprocessen er, at medlemmerne af den socialdemokratiske sindede ledelse

i blikkenslagernes fagforening har gode grunde til at forudse taburetterne vælte under sig, hvilket de begribeligvis ikke synes lige er sagen.

En trojansk hest kalder Knud Leihøj den aftale, som i 1969 løser op for knuden og fører til sammenlægning.

Aftalen går kort fortalt ud på, at rørlæggerne tidligst må søge valg til posterne i fagforeningen, når der er gået to år. Først derefter er der fri leg.

»Det var selvfølgelig en ren trojansk hest. Vi gik pænt og ventede, mens Vagn (Damgaard Sørensen, red.) sad der og var ikke-formand. Da de to år var gået, var det overstået med det,« fortæller Knud Leihøj.

Den første tid efter at rørlæggenes fløjmand Vagn Damgaard Sørensen i 1972 har afløst blikkenslagernes Gustav Friis i formandsstolen strutter Rør og Blik så meget af visioner og aktiviteter, at det bliver bemærket ude omkring i samfundet.

I 1978 bryder imidlertid en strid ud i og omkring fagforeningens DKP-dominerede ledelse, som formentlig alle kan se er ødelæggende, men som ingen evner at bringe til standsning. Et af kampens ofre er Knud Leihøj.

Leihøj, der, bortset fra nogle måneder i 1978, hvor han fungerer som konstitueret formand, er rørsekretær gennem al sin tid som lønnet tillidsmand, konstaterer i bogen, at hans fagforeningstilværelse endte i et stort slagsmål.

»Man begyndte at skrive artikler om mig og derpå stillede man så op imod mig. Jeg mener selv, at jeg var rimelig anerkendt hos kollegerne som en der kunne faget. Der var heller ikke en eneste, der gik op på talerstolen og sagde, at jeg ikke kunne jobbet. For de vidste alle sammen, at det var ikke det, det handlede om. Det handlede om, at jeg var et 'dumt svin' og at jeg skulle ud – og at der skulle nogle andre ind. De påstod, at de havde sikre efterretninger fra arbejdsgiverforeningen om, at hvis jeg ikke blev valgt på generalforsamlingen, så havde jeg en aftale om at blive ansat i arbejdsgiverforeningen til at varetage deres inter-

Foto: Mark Knudsen/Monsun

resser. Den slags metoder brugte de, og det må man jo sige er svært at stille op imod. De førte ikke en saglig diskussion, det var rene løgnagtige påstande,« lyder Knud Leihøjs konklusion

DKP

Bogens kapitel om DKP og partiets håndtering af stridighederne i Rør og Blik er bedrøvelig læsning. Den var, skal man tro Knud Leihøj, ud over al måde elendig og kaldte det værste frem i folkene. For eksempel var det partikammerater, der, efter at Knud Leihøj var stoppet i fagforeningen, og havde brug for et job, sørgede for, at han ikke fik det.

Jeg kommer så ud på byggepladsen og skulle starte op. Men der var nogen, der kontaktede fagforeningen, og de kom ud og forlangte, at jeg ikke skulle være med i sjakket, fordi jeg var et dumt svin og alt muligt

»En god kollega, Børge Andersen, havde fået et stykke arbejde på nogle

boligblokke ude i Rødovre, så ham får jeg fat i og siger 'kan du bruge mig?' Det kunne han godt. Jeg kommer så ud på byggepladsen og skulle starte op. Men der var nogen, der kontaktede fagforeningen, og de kom ud og forlangte, at jeg ikke skulle være med i sjakket, fordi jeg var et dumt svin og alt muligt, som de kunne stå og finde på at sige, mine tidligere partikammerater. 'Man kan da ikke arbejde sammen med en, der er blevet ekskluderet'. Så de sørgede også for, at jeg ikke kunne komme på arbejde nogen steder. Jeg havde nu både mestrene og mine tidligere partikammerater i fagforeningen som modstandere.»

Et ægte nyhed indeholder bogen også. Nemlig navnet på den person, der forlangte Knud ekskluderet af partiet, hvilket han da også endte med at blive. Årsagen var, at Knud krævede – og vedblev med at kræve – af partiets avis Land og Folk, at den skulle dementere nogle, efter hans mening, usande påstande i en artikel om striden i Rør og Blik.

Vil man vide, fra hvem kravet om eksklusion kom, må man læse bogen. Her skal kun noteres, at Knud Leihøjs kilde er historikeren Morten Thing, der under sit arbejde med jubilæumsbogen om Rør og Blik 'Intet er umuligt for Vorherre og en blikkenslager' angiveligt skal være stødt på navnet i arkiverne.

Der er næppe tvivl om oplysningens rigtighed, men betyder det, at alt i bogen er skinbarlige, objektive sandheder? Garanteret ikke, det er Knud Leihøjs oplevelse af hændelserne og hans tolkning af motiverne bag dem, vi får fremlagt.

Lyse sider

Fagforenings- og partiarbejde har fyldt i Knud Leihøjs liv, ikke bare på den gode måde, der har været bitre piller at sluge undervejs. Det kunne have sat sig som bitterhed, men det ikke det indtryk man får. Tværtimod har Leihøj øje for også de lyse sider.

Det kommer blandt andet til udtryk i et synspunkt, han gør gældende over for sin gode ven, landsrettsagfører Carl Madsen, om dennes sønderlemmende

Foto: Mark Knudsen/Monsun

og ubarmhjertige kritik af DKP i bogen 'Når bladene falder' fra 1975.

»Carl, når du skriver sådan en bog, så kører du meget hårdt på partiet, men du har jo også haft mange glæder og fornøjelser. Det hele har jo ikke bare været surt, for så havde du jo ikke været der. Det gælder også os andre, der var også gode sider. Selvfølgelig var der det. Man kan vel ikke bare nøjes med at skrive kritikken, man må også nævne de gode ting, der gør, at man stadigvæk er med. Der mangler du en balance, Carl.«

Synspunktet er et, Knud Leihøj efterlever i forholdet til Rør og Blik. Til trods for den grimme sortie, der blev ham til del.

Leihøj, der bliver 83 i april, bor på Frederiksberg og er gift med socialrådgiver og forhenværende folketingsmedlem, først for VS og siden for DKP, Hanne Beha Reintoft, kommer således stadigvæk i fagforeningen. Senest til pensionisternes julefrokost forrige år. Hvilket blev bemærket, blandt andet af en af Rør og Bliks kvindelige medarbejdere, som foretrækker at udtale sig i anonymitet.

»Det kunne jo lynhurtig kommet til at hedde sig, at jeg er ude på noget. Men

altså, Knud er stadig en flot mand, en gentleman, altid velklædt og ordentlig i sin opførelse. Faktisk skulle man ikke tro, at han har været rørlægger.«

Om bogen, som slutter med ordene 'det endte i splittelse og opløsning, men der var bestemt også solidaritet og kammeratskab undervejs - og sådan var det!', skal øvrigt bemærkes, at den er kommet til verden ved, at Knud Leihøj har fortalt sin historie til Olav Harsløf, hvorefter denne har foretaget det videre fornødne. Olav Harsløf er tidligere rektor på Statens Teaterskole, hvor Knud Leihøj tilbragte de sidste 18 år af sit arbejdsliv i en stilling som håndværkeruddannet betjent.

Knud Leihøj erindringer er anbefalesværdig læsning.

Ivan Enoksen
ive@blikroer.dk

Knud Leihøj:
Og sådan var det!
248 sider, 149 kroner
Salg og bestilling:
Academic Books, RUC,
4000 Roskilde.
ruc@academicbooks.dk
(45) 4674 2247

13 spørgsmål om 2016

UTÆTHEDEN indbyder igen i år sine læsere til at deltage i en fremtidsquiz. Giv dit gæt på udfaldet af 13 begivenheder i 2016. Præmien – tre flasker god vin – går til den med flest rigtige besvarelser.

1) Bliver Hillary Clinton USA's næste præsident?

Valget afholdes 8. november og mrs. Clinton regnes som favorit
JA NEJ

2) Vinder Tyskland, Rusland eller Frankrig EM i fodbold?

Franskmændene har hjemmebanefordel, tyskere er regerende verdensmestre og russerne ser stærke ud

JA NEJ

3) Er Lars Løkke statsminister ved årets udgang?

Socialdemokraterne, det ledende oppositionsparti, synes sært nok ikke interesserede i at komme af med ham, så det er Lars Løkke nok.

JA NEJ

4) Bliver enten FCK eller Brøndby dansk mester i fodbold?

Hvis et hold fra hovedstadsområdet bliver det, er der reelt ikke andre muligheder.

JA NEJ

5) Stiger timelønnen for københavnske vvs'ere med i gennemnit mere end to kroner?

I 2015 faldt timelønnen, så der er noget at indhente.
JA NEJ

6) Falder arbejdsløsheden blandt københavnske vvs'ere?

Ved årets start, nærmere bestemt 7. januar 2016, var der 90 ledige.

JA NEJ

7) Kommer der i 2016 flere flygtninge til Danmark end i 2015?

Selv om vi siger det modsatte, skærer vi ned på hjælpen i nærområdene, så

hvorfor som flygtning ikke søge ly og fremtid et andet sted.
JA NEJ

8) Siger Dansk Folkeparti ja til at lette topskatten?

Thulle er en løgnhals, så forsikringen om, at det går DF aldrig med til, står nok heller ikke til troende.

JA NEJ

9) Forlader et eller flere medlemmer af Venstres folketingsgruppe partiet?

Der er i gruppen folk, som ikke lægger skjul på, at de ikke kan kende sig selv i partiets udlændingepolitik.

JA NEJ

10) Udskrives der folketingsvalg?

Sidst vi havde en ren Venstre-regering var i 1973 under Hartling, og den holdt kun et år og nogle få uger. Den nuværende bør ikke blive ældre.
JA NEJ

10) Opnår ungdomslandsholdet i fodbold medalje ved OL i Rio?

Turneringen tæller hold fra 16 lande og alle verdensdele. Spillerne må ikke være over 23 år. Det danske hold har en chance.

JA NEJ

11) Høster danske atleter flere end 10 medaljer ved OL i Rio?

Legene finder sted 5. – 21. august og vi kommer nok en gang til at sætte vores lid til vandsportens folk.
JA NEJ

12) Indgås der våbenhvile i den syriske borgerkrig?

Svaret er ja, selv om IS ikke er del af en eventuel våbenhvile.

JA NEJ

13) Sluttes West Ham United i Premier Leagues Top 4?

Denne gang ikke bare håber men tror quizmasteren på det.

JA NEJ

Svarene sendes til Fagbladet Utætheden, Rør og Blik, Lygten 10, 2400 NV senest 15. februar

Navn: .....

Adresse: .....

Tlf: .....

Juletræs festen 2015 i Rør og Blik

13 svar om 2015

Nej, Danmark kom ikke med til EM i fodbold

Nej, Kevin Magnussen kørte ikke formel 1

Nej, OK 2015 endte ikke i konflikt

Nej, russerne hævdede ikke deres boykot af vores svinekød

Nej, et tysk mærke blev ikke kåret til årets bil

Nej, benzinprisen faldt ikke til under 8 kroner

Nej, David Cameron tabte ikke valget i Storbritannien

Nej, Grækenland tog ikke skridt til at forlade EU

Nej, det blev ikke til dansk etapesejr i Tour de France

Nej, Magrethe II overlod ikke tronen til Frederik

Nej, West Ham United endte ikke i PL's top fire

Ja, de københavnske vvs'eres arbejdsløshede faldt

Nej, der blev ikke slækket på genop-tjeningskravet

Se hvem der vandt konkurrencen på side 6

Rør og Blikkenslagernes
Fagforening af 1873

Opstilling af kandidater til bestyrelsen

Ifølge lovenes § 6 skal fagforeningen senest seks uger før generalforsamlingens afholdelse have besked om, hvem der stiller op til de poster, der er valg til.

Det drejer sig på generalforsamlingen i april om

Sekretær A (ansvar for landpriskurant og vvs-overenskomst)

Sekretær B (ansvar for sikkerhed og miljø)

To bestyrelsesmedlemmer

Revisor

To til stemmeudvalg

Da generalforsamlingen holdes 26. april, skal fagforeningen senest tirsdag 15. marts have at vide, om du stiller op – og til hvilken post.

Kontingentsatser 2016

Fuldtid med efterløn	1567
Fuldtid uden efterløn	1079
60 årig med efterlønsbevis	1079
Fleksibel efterløn	648
Nedsat forbundskontingent + A-kasse	632
Nedsat afdelingskontingent + A-kasse	745
Voksenlærling + A-kasse + efterløn	970
Voksenlærling med fri A-kasse + efterløn	628
Lærlinge under 30 år med fri A-kasse	140
Lærlinge	140
Arbejdende pensionister	593
Forbundsmedlemmer udland	597
Pensionister (om året)	200

Døde

04.12. 1950	Per Rydicher	25.10. 2015
15.12. 1923	Carl Villy Ingemann Pedersen	12.11. 2015
10.03. 1939	Keld Henning Nielsen	12.10. 2015
06.05. 1958	Stig Andreassen	29.09. 2015

Nedsat kontingent til ledige og syge

Arbejdsløse og sygemeldte medlemmer i kategori A, det vil sige fuldt betalende ordinære medlemmer, kan søge om nedsat kontingent hver gang de uafbrudt har været ledige eller sygemeldte i en periode på 17 uger. For at være omfattet af ordningen skal man have aktuelt A-medlemskab af Rør og Blik (Kreds København) i

mindst et halvt år. Først herefter tæles de 17 uger.

Der vil rent teknisk blive tale om en fritagelse for kredskontingent i 50 dage svarende til 550 kr. Nedsættelsen gælder fra ansøgningen er modtaget og bevilget.

Ansøgningen skal være skriftlig enten på nedenstående formular,

der fremover vil være i hvert nummer af Utætheden, eller på mail til fagforeningen på kbh@blikroer.dk. På ansøgningen skal medlemmets navn, personnummer og startdato for ledighed/sygeperiode fremgå. Ved ansøgning på grund af sygdom skal foreligge dokumentation.

Ansøgning om nedsættelse af fagforeningskontingent efter 17 ugers uafbrudt ledighed eller sygdom. Ved ansøgning på grund af sygdom skal foreligge dokumentation.

Navn: .....

Personnummer: .....

Startdato for ledighed eller sygeperiode: .....

Sendes til Rør og Blik, Lygten 10, 2400 Kbh. NV eller på mail: Kbh@blikroer.dk

Nye pladser

Firma	Arbejdspladsen	Arbejde
TESI ApS	CMT (17 Metro-Stationer)	EL-VVS
GK Danmark A/S	Vindmøllevvej 6	Nybyg
Christoffersen & Knudsen	Nyhavn 2	VVS-Varme
Christoffersen & Knudsen	Randbølvej	Udskiftning af stigestreng m.v.

Nye tillidsmænd

Firma	Tillidsmand
VVS-Firmaet Henriksen & Jørgensen	Ricky Goldmark Madsen
TESI ApS	Brian Johansen
Engelgaard VVS Teknik A/S	Thomas Stender Nielsen

Nye arbejdsmiljø-repræsentanter

Firma	Arbejdsmiljørepræsentant
GL-VVS A/S	Per Søndergaard (Ekstern)

Blokader

Smeden VVS ApS
Gisselfeldvej 10
2665 Vallensbæk

Ude-Spa
Englandsvej 401
2770 Kastrup

Åbningstider

Fagforeningen
Mandag-onsdag: 8.00-16.00
Torsdag: 8.00-17.00
Fredag: 8.00-14.00
Telefon: 3583 2422

A-kassen
Mandag: 9.00-11.30
Tirsdag: 9.00-11.30 og 15.00-16.30
Onsdag: Lukket
Torsdag: 9.00-11.30 og 15.00-16.30
Fredag: 9.00-11.30

Rådgivningen ved Annette Kappel
Mandag 08:00 – 14:30
Torsdag 08:00 – 17:00

A-klubben

Møde hver mandag kl.10.00 i
Byggefagenes Hus

Seniorklubben

Møde sidste mandag i måneden.
kl.10.00 i Byggefagenes Hus.

Formand for klubben er:
Finn Iwanouw
mobil: 2327 0890

KALENDER

Mødeplan – Bestyrelsen 2016

Bestyrelsesmøder:

Tirsdag den 9. februar 2016
Tirsdag den 15. marts 2016
Tirsdag den 19. april 2016

Alle dage fra kl. 12:00 – ca. 16:00

Generalforsamling:

Tirsdag den 26. april 2016

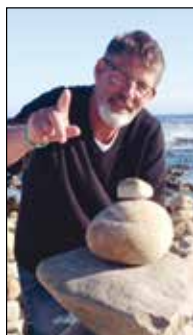
Klub- og Tillidsmandskonference:

Lørdag den 12. marts 2016

Guldnåle

for 50 års uafbrudt medlemskab 1. halvår 2016

Født	Navn	Indmeldt	Udleveres
010345	Kurt Dalfoss Jacobsen	03.01. 1966	Sommer
080646	Jørgen Opstrup Poulsen	01.04. 1966	Sommer
110645	Bent Madsen	04.04. 1966	Sommer
140247	Svend-Erik Herbing	11.01. 1966	Sommer
220146	Flemming Kjær	28.05. 1966	Sommer
240745	Per Tao Larsen	28.05. 1966	Sommer

Din gode historie

Ring/skriv idéer og forslag til Utætheden

Kontakt journalist Ivan Enoksen på
3583 2422 eller iver@blikroer.dk

**FØLG DIN
FAGFORENING
PÅ facebook
RØR OG BLIK**

Kobberkunst på ét ben

I andet forsøg fik fagskolelærer Michael Bradtberg fra TEC og faglig sekretær Bjørn Due fra Rør og Blik stablet en kobber-kunst-kursus stablet på benene.

Det havde sidste undervisningsdag 6. februar, men makkerparret har planer om et nyt et af slagen.

Hvad Michael Bradtberg laver,

stående på et ben over på en kirkebøsse?

Så vidt UTÆTHEDEN har forstået bruger han sine 77 kg kropsvægt til at holde bøsSENS bund fast mod underlaget, så eleven helt kan koncentrere sig om lodningen og om at opnå den kabilarvirkning, der får tinnet til at lukke hullerne.

